

Kapitány Máté

FÜSTBEN

WORLD PRESS PHOTO

2018-10-13 | NOVELLA, WORLD PRESS PHOTO

A falon mindössze két kép. Az istenért, annyi mindenről lehet képet kitenni, ő mégis úgy döntött, pont ez a két szerencsétlen ábra kap itt helyet. Nem volt kakasimádó vagy aberrált, nem erről volt szó. Egyszerűen csak tudta, hogy az emberek képeket tesznek ki a falra. Mivel azonban konkrét ötlete nem volt, körülnézett, lomtalanításon talált egy sematikus és egy valamivel realiztikusabb kakasábrázolást. Fogta hát, és

kiszögelte ezeket az okkerszín falra. Nem volt jobb ötlete. Az óra. Az órát tudatosan választotta. Na, nem kell rejtett jelentésre gondolni. Nem az idő kerekét szimbolizálja, nem vaslegyezőt formál. A férfi csak szereti a pizzát. Ennyi az egész.

a teuton lovagok keresztje

A laptop nem működik, nehogy bedőljenek neki. Régóta rossz az akkumulátora, a képernyője meg kettérepedve. Néhány éve odacsapott egyet, mert túlzottan hamar

lemerült a gép. Az asztalra viszont büszke. A fényképezőgép kattánásának pillanatában erőt sugárzó magabiztossággal helyezi alkarját és tenyerét az asztallapra, olyan szögbe igazítva karját, hogy ujjai a függöny szétnyílásával megegyező irányba mutassanak. A szék támlája hasonlóképpen követi az ujjatlan felső V betűjét. Mintha a Mortal Kombat egyik harcosa ücsörögne egy eseménytelen délutánon homályos szobájában, vállakon túlnyúló, azokat tovább szélesítő, merevített öltözetében. Bőrén ott sötétlik a teuton lovagok keresztje. Ennek sincs azonban jelentősége. Mint oly sokan mások, ő sem a mögöttes tartalmat kereste a tetoválás kiválasztásakor. Döntését a puszta forma vezérelte. Egyszerű, férfias, vaskos. Éppenséggel lehetett volna egy kapa is.

A leglényegesebb, bármilyen szemet szűrő is, éppen a füst. Pontosítok. A férfi igyekezett túlzottan is nyilvánvalóvá tenni a füst jelenlétét a képen. Ismerik azt a trükköt, amikor valamit a másik ember orra alá dugunk, oly közel tartva hozzá, hogy legszívesebben bármire nézne, csak arra nem? A férfi ugyanezt az ócska szemfényvesztést űzi most a füsttel. Szeretné azt a látszatot kelteni, hogy csak az elektromos cigaretta füstöl az arca előtt. A kakas, a pizzaóra, az üveg hamutál (elvégre miért is lenne szüksége hamutálra egy elektromos cigarettát szívó férfinak?), a teás bögre, az elnyíló függöny fordított V-je, az ujjatlan felső és a széktámla együtt álló V alakja, mindez erőltetett elterelő hadművelet csupán. A kezemet figyeljék, bűvöli nézőit a mágus. Csak a füstöt figyeljék, gondolja a férfi, mikor ismerőse lenyomja a fényképezőgép gombját.

Arról igazán nem tehetett senki, hogy ő így bújt a világra. Fáradt novemberi este volt, a kórház ablakait felszántották a kövér esőcseppek, a Ferencváros az Újpesti Dózsával döntetlent játszott, az alagsorban orrfacsaró lével törölte fel a halványzöld járólapot egy testes takarítónő. Ő meg kibújt, szép kerek vállacskákkal, aranyos, hurkás kis lábacskákkal, magzatmáztól féhéren ragyogó pocakocskával, és gomolygó füsttel a feje helyén. Neve, kérdezte fásultan az orvos, mert már nagyon hazakívánkozott. De hát, a feje..., próbálkozott az izzadt édesanya, de az orvos sürgetőleg legyintett. A nevét mondja, legyen szíves! A hüledező édesanya olyannyira kimerült volt, hogy gondolkodni sem volt már kedve, így aztán szót fogadott, és robotisztikusan eldünnyögte, hogy Kunfalvi Károly. Elipszilon, kérdezte a szülésznő. Tessék, kérdezett vissza a szédelgő kismama. Mondom elipszilon, anyuka?!, ripakodott rá a szülésznő, mert már nagyon hazakívánkozott. Nem, válaszolta az anya, pontos i. Aztán összefércelték, és otthagyták az elkenten obéगतó, füstfejű újszülöttel. Hát akkor így, kisfiam, suttoгta az anya. Nehézkesen kikászálódott az ágyból, és kinyitotta az ablakot, hogy ne üljön meg a füst odabent.

Ne kérdezzenek a részletekről! A szoptatásról, hozzátáplálásról, a fogak növekedéséről. Legyen ez a Kunfalvi család dolga. Károlyka felnőtt valahogy. Elvégezte az általánost, a mechatronikai és gépészeti szakközepeket, megtanult főzni is, be tudta fizetni a csekkeket, szabadidejében bütykölgetett. Volt egy barátja is, a Jakab.

Jakab most ott áll a fényképezőgép mögött, a megfelelő pillanatra vár. Instrukciókat ad Károlynak. Hallod, Karesz, az alkarodat fektesd az asztalra, úgy, egy kicsit még fordíts rajta, ez az, húzd ki magad, haver, legyen pacekod a fotón, ember! Károly engedelmesen követi az utasításokat, az elektromos cigit közelebb vonja magához, hogy az abból áradó füst egybekelhessen a nyakából táncoló gomolyaggal. Hallja, ahogy kattan a gép. Elengedi a cigarettát, hátradől a székben. Jó lett, kérdezi látszólagos könnyedséggel, de Jakab jól ismeri őt, tudja, hogy valójában nagyon is izgult közben. Jó lett, nyugtatja meg Jakab. Figyelj, nem akarod, hogy leretusáljam utólag azt a keresztet az alkarodról? Még azt fogják hinni, hogy neonáci vagy, tudod. Az rontja az esélyeket. Károly elneveti magát. Gondolod, hogy ha ez összejön, a tetováláson fognak fennakadni? Károly a feje helyére bök. Most Jakab is röhögni kezd. Oké, mondja, jogos.

füstgép

A fényképezőgépet Jakab működő laptopjához kötik, majd feltöltik rá a képet. Károly feljelentkezik a honlapra, beírja az adatait, és beállítja az imént készült profilfotót. Károly, harmincöt éves, egyedülálló. Érdeklődési kör: barkácsolás, labdarúgás, színház. Jó, a színház azért nem teljesen igaz, hisz számára az csak meló. Károly ugyanis időnként beugrik az egyik belvárosi színházba füstgépnek. Odaguggol a játéktér oldalára, a függönyök takarásába, és a megfelelő pillanatban lerántja nyakáról a porszagú szövetsákokat. Aztán meg vissza. Leballag a ruhatár felé, át a folyosón, be a színház büféjébe, iszik egy rövid kávé, majd hazamegy. Nem tartja megalázónak, ez is éppolyan megélhetés, mint bármi más.

A kurzor megremeg, és egy pillanatra elidőzik a Mentés gomb felett. Tényleg olyan fontos pillanat ez? Károly számára az. Mintha vadászpilótát vezetne az ellenséges terület felett, és a rakétakioldó gombján tartaná reszkető ujját. Aztán hallja, ahogy kattant az egér jobb gombja. Megtörtént. A profilt elmentette, nyilvánossá emelte. Most már bárki láthatja, és bármikor jelentkezhet egy lány. Egy igazi lány. Mi lesz, ha ez tényleg működik? Ha összejön a randi, és valahogy túllendülnek ezen a „neked meg hol a fejed?” kérdésem. Jóra való ember ő, tényleg az, és ha a lány úgy akarja, hát eljár színházba is, a franc essen belé, megnéz bármilyen darabot, de még az operába is, vagy a balettra is, esküszik, bármilyen buzis is, még a balettra is! És bár csak ködös elképzelései vannak a genetikáról, azért nem hülye ő, azért benne van a félsz, hogy mi lesz, ha az ő fia vagy lánya is, ha az is ilyen füstös lesz, mint ő. De mi van, ha mégsem. Ha egészséges, Isten által arcul csókolt gyermeket kap az élettől, hát olyan boldog lesz, de olyan boldog, hogy beléhasad a szíve. És jó apa lesz, ígéri, jó apa lesz.

Mi a fasz van már?!, mordul rá átható gorombasággal a neonácik vezetője. A fotós kinyitja szemét. Nincs több elbújás. Pedig olyan megnyugtató volt elképzelni ezt a füstfej történetet, még mosolygott is közben, ahogy lehunyva tartotta szemét. A vaskereszt magnetikus erővel tartja fogva a fotós tekintetét, alig tud másra pillantani. A testes nő kevélyen terpeszkedik a széken, kifújja a füstöt, majd lomha mozdulattal elhessegeti, hogy láthatóvá váljon hullámos barna haja, és sötétvörös rúzsa. Amíg a füst erdejében időzött, a fotós meg mert volna esküdni rá, hogy egy férfi ül vele

szemben. Vagy csak a nő pozíciója miatt? Ki gondolna erre a nőre neonáci vezérként, ha a postán előttünk állna, tűnődik a fotós. Mi lesz már?!, rikácsolja a nő, kész van már azzal a tetves képpel?

Ha zsarnokot fotózunk, gondolja a fotós, mikor lenyomja a gombot, a lelkünket adjuk el. Ismét lehunyja szemét. A hirdetésre egy kedves, halkszavú lány jelentkezett. Az első randi kicsit feszengős volt, de aztán valami ócska viccel sikeresen enyhítették a füst jelenlétét, és onnantól kezdve ment minden a maga útján. Bátortalanul fogták meg egymás kezét, végigbeszélgették az éjszakát, sokáig álltak, és nézték a Dunát. Az esküvőre a lány bátyján és Jakabon kívül senki mást nem hívtak el. Erdei templomban, a természet áldásával keltek egybe. Született gyermekük is, egy fiú és egy lány. Mindkettőnek szabályos feje, és ragyogó mosolya volt. Károly és felesége, Alíz, idősebb korukban is megőrizték azon szokásukat, hogy folyók partján csak egymásnak szentelték az esti órákat. Azt mondják, az utolsó napon is kézen fogva feküdtek egy kavicságyon.

Kész vagyunk, suttogja a fotós.

kép | Korunk kérdései, 3. díj, sorozat

Espen Rasmussen, Norvégia, Panos Pictures, VG

Lorri Cottrill (45 éves) az amerikai neonáci Nemzeti Szocialista Mozgalom vezetője e-cigarettát szív otthonában, Charlestonban, Nyugat-Virginiában.